

SZLOVÁK C1: FELSŐFOK BESZÉDÉRTÉS (GÉPI HANG)

MEGOLDÓKULCS

- I. feladat: Válaszoljon az alábbi kérdésekre magyarul, a hallott szöveg alapján! 20 pont**
- 1. Milyen jelenséggel találkozhatunk mostanában sok szlovákiai városban? 3 pont**
- sok régi műemlék épület nagyon rossz (1),
  - siralmas állapotban van (1),
  - pusztul el (1)
- 2. Miért alakult ki ez a siralmas állapot? 5 pont**
- mert nemcsak, hogy nem építettek új lakóházakat (1),
  - de a régieket sem újították fel (1)
  - ezek közül sok lakatlan és tönkre megy (1);
  - az sem jó, ha nem szakszerűen újítják fel (2)
- 3. Mire várnak Lőcsén, a világhírű gótikus Szt. Jakab templom és reneszánsz városháza terén a régi történelmi házak? Ezzel mit kívánnak elérni? 4 pont**
- hogy felújítsák (1),
  - modernizálják őket, (1)
  - és ezzel megmentsék a régi történelmi városrészt (1),
  - és idevonzzák a turistákat (1)
- 4. Mire szánta el magát Anna Svetková akadémikus festő és családja? 5 pont**
- felvett kölcsönt (1),
  - és megvette a szép (1),
  - de félig szétesett házat, (1);
  - M. Janovská építésmérnök tervei szerint újította fel (1)
  - és ragaszkodott az eredeti formákhoz (1)
- 5. Milyen eredményt értek el, mit hoztak létre? 3 pont**
- 3 évig tartott a felújítási munka, (1)
  - de sikerült 2 család részére nagyon tágas, szép modern lakóhelyet kialakítani, (1)
  - miközben az eredeti formákat is meghagyták (1)

SZKRIPT

Naše starobylé mestá získavajú srdcia návštevníkov i domácich obyvateľov malebnosťou krásnych stredovekých domov remeselníkov a obchodníkov. Vlastne získavali by si, keby boli upravené a vhodne zrekonštruované. Situácia je skôr žalostná. Domy našich šikovných predkov chradnú, sú neraz neobývané a neobývateľné. A ak ich náhodou ktosi neodborne zrenovuje, navždy sa pre nás všetkých stratia ich krásne línie, rustikálne múry, klenby i celková silueta a nakoniec i celé mesto stratí svoju historickú krásu.

Akoby už bolo zbytočné rozprávať sa na tému bytov a domov. V súčasnosti i v nedávnej minulosti sme nielen nestavali nové byty, ale celkom sme zanedbali i opravu a modernizáciu staršieho bytového fondu a obytné historické budovy v slovenských, kedysi kráľovských mestách.

Nie inak je tomu v Levoči. Sú tu desiatky remeselníckych domov s krásnymi dispozíciami a šikovnými parcelami. Ulice s nimi objímajú v niekoľkých prstencoch svetoznáme námestie s renesančnou radnicou a gotickým Kostolom sv. Jakuba, ktorý skrýva sochárske dielo Majstra Pavla.

Jeden taký dom na hlavnej ulici v Levoči predsa len mal šťastie. Akademická maliarka ANNA SVETOVÁ kúpila ho a citlivo zrekonštruovala. V kedysi ošarpanom dome na spadnutie, s drevenou strechou a prehnitými podlahami, si urobila spolu so synom Andrejom, tetou a jej manželom moderné bývanie.

„Nikdy som nechcela vlastniť dom. Do Levoče som prišla zo stredného Slovenska ako reštaurátorka tabuľových malieb do reštaurátorského ateliéru. Bývali sme v starom obecnom byte na námestí. A keď sa dom i s naším bytom stal predmetom privatizácie, musela som sa postarať o novú strechu nad hlavou sama. Požičala som si peniaze a kúpila krásny, ale napoly rozpadnutý dom.“

Podľa projektu architektky Magdalény Janovskej sme sa tri roky trápili. Našťastie tunajší stavbári pracujú v historických objektoch ohľaduplne a chápali mňa, keď som sa snažila zachovať na dome všetko pôvodné. Všetko bolo treba vyčistiť a ostali len holé vlhké múry.

Výsledok však stojí za to. Z domu, ktorý vraj v stredoveku obýval majster cínar, sú teraz byty pre dve rodiny. Na prízemí má kuchyňu, vstupnú chodbu a veľký ateliér s oknami do dvora a výhľadom na neveľký kúsok záhrady. Na poschodí je priestraná spoločná obývačka otvorená až do podkrovia s malým balkónikom do dvora, tromi samostatnými izbami a modernou kúpeľňou. Kúpeľňa je samozrejme, i na prízemí. Všetky detaily domáca pani spolu s autorkou projektu využili tak, že umocňujú útulnosť príbytku v jeho nefalšovaných čistých tvaroch. Aj samostatným izbičkám, svetlíku a schodisku na chodbe dominuje len čistá biela stena a jednoduché klenby. Vybudovaním kanalizácie a kúrenia, odvlhčením múrov a poriadnym zaizolovaním i zateplením sedlovej strechy získala majiteľka moderné bývanie, ktoré si zaslúži náš obdiv.

II. feladat: Olvassa el a feladatot, majd a hallott szöveg alapján egészítse ki a táblázatot magyar nyelven a megadott példa (0) szerint. Maximum: 5 pont

Mit tudunk meg a szövegből a bal oldali oszlopban megadott szavakkal kapcsolatban? A megoldást írja a jobb oldali oszlopba!

<i>0. iskolaév</i>	<i>Az iskolaév szeptembertől júniusig tart.</i>	<i>0</i>
1. egyenruha	Az iskolákban nem viselnek egyenruhát./Egyik iskolatípusban sem viselnek egyenruhát.	1 pont
2. könyvtárak	A könyvtárak ingyenesek.	1 pont
3. hideg ebéd	Az iskolákban hideg ebédet fogyasztanak./Az iskolákban a rövid ebédszünetben hideg ebédet fogyasztanak./Az iskolában az otthonról hozott szendvicset és gyümölcsöt fogyasztják ebédre.	1 pont
4. nyomtatott betű	Az iskolában nyomtatott betűkkel tanulnak meg írni./Az iskola 1. osztályában nyomtatott betűkkel tanulnak meg írni.	1 pont
5. keresztnév	A tanulók keresztnevükön szólítják a tanárokat.	1 pont

SZKRIPT

Dánske školy – žiadne písomky a diktáty

Vzdelanie v Dánsku je povinné pre každého vo veku 7 do 16. Školský rok trvá od septembra do júna. Rodičia sú povinní zabezpečiť, aby ich deti získali vzdelanie, ktoré spĺňa požiadavky, stanovené pre základné vzdelanie, ale nie sú povinní prihlásiť deti do základnej školy. Žiaci môžu navštevovať ľudovú školu alebo súkromnú školu. Ďalšia forma vzdelávania je domáca výučba. V žiadnych školách sa nenosia uniformy. Knížnice sú zdarma.

Školský rok trvá od septembra do júna. V škole deti trávajú 5 – 6 hodín denne a vyučovanie prebieha od 8.00 do 13.00 hod.

Vo väčšine škôl majú len krátku poludňajšiu (obednú) prestávku, takže všetci si z domu nosia obložené chlebíky a ovocie, ktoré jedia ako studený obed.

Hlavné jedlo dňa majú až doma, skorú večeru. Od 13.00 do 16.00 majú deti školský klub, kde sa môžu bezpečne hrať pod dohľadom učiteľa alebo vychovávateľa.

Štátne školy sú rozdelené na jeden rok predškolskej dochádzky, 9 rokov povinnej školskej dochádzky a nepovinný 10. ročník. Dánčina je povinná vo všetkých ročníkoch, angličtina od 3. ročníka.

Deti sa v dánskych školách v 1. triede učia písať tlačeným písmom S písaným písmom sa deti zoznamujú až v 2. triede.

Vo vyučovaní chýba dôsledný nácvik diktátov a krátkych domácich úloh, ktoré by upevňovali znalosť písania, keďže výslovnosť je výrazne odlišná. Dôraz sa kladie na čítanie a na skupinovú prácu. Naspamäť sa učia deti minimum vecí.

Pre študentov je 10. ročník dobrovoľný. Je pre tých, ktorí sa potrebujú zdokonaľiť v konkrétnej oblasti ich nadchádzajúceho štúdia. Každý študent má individuálny študijný plán, ktorý pre neho vytvorí v priebehu 9. ročníka.

Plán obsahuje len povinné predmety - dánčinu, matematiku a angličtinu a tie predmety, ktoré si študent volí na základe svojich preferencií. Až okolo 60 % detí využíva túto možnosť získať ešte jeden rok, aby sa rozhodli, kam ísť ďalej študovať.

Autorita moderného dánskeho učiteľa je postavená na kamarátstve a kolegiálnom prístupe, zaujímavosti a originalite podávania učiva. Žiaci učiteľa oslovujú krstným menom.